

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวความคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Project Feasibility Study) ในการขยายการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพของบริษัท นอร์ทเทิร์นฟาร์ม (1996) จำกัด ประกอบด้วย การวิเคราะห์ด้านการตลาด การวิเคราะห์ด้านเทคนิค การวิเคราะห์ด้านการจัดการ และการวิเคราะห์ด้านการเงิน ดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์ด้านการตลาด

การวิเคราะห์ด้านการตลาด เป็นการวิเคราะห์สภาวะการณ์และโอกาสทางการตลาด ตลอดจนถึงคู่แข่งและความต้องการรวมของตลาด ในการขยายการผลิตเนื้อโคขุน โดยพิจารณาจากประเภทของกลุ่มลูกค้า ส่วนประสมทางการตลาด ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของตลาดในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการวางแผนการตลาดในการจำหน่ายเนื้อโคขุนของกิจการ ตลอดจนการคาดคะเนรายรับจากยอดขาย ผลที่ได้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ด้านการเงิน เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลและการตัดสินใจในการขยายกิจการ

2.1.2 การวิเคราะห์ด้านเทคนิค

การวิเคราะห์ด้านเทคนิค เป็นการวิเคราะห์ด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการผลิต ระบบการผลิต กำลังการผลิต ปริมาณการผลิต การเลือกทำเลที่ตั้ง ตารางการผลิต การจัดหาเครื่องจักร อุปกรณ์ ประสิทธิภาพและการบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต ปัจจัยการผลิต ความต้องการ แหล่งจัดหา คุณสมบัติ และปริมาณวัตถุดิบที่ต้องการ ความต้องการและคุณสมบัติของแรงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคาดคะเนต้นทุน และเงินลงทุนต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ด้านการเงินต่อไป

2.1.3 การวิเคราะห์ด้านการจัดการ

การวิเคราะห์ด้านการจัดการ เป็นการศึกษาถึงรูปแบบในด้านการจัดการที่เหมาะสมสำหรับกิจการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ โดยพิจารณาถึง การก่อตั้งกิจการ การจัดหาบุคลากร รูปแบบในการดำเนินงาน ตลอดจนการกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถกำหนดรูปแบบการบริหารและดำเนินงาน การจัดโครงสร้างองค์กร ตลอดจนการประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินงาน และนำผลที่ได้ไปช่วยในการพิจารณาและประเมินผลการตัดสินใจในการลงทุน

2.1.4 การวิเคราะห์ด้านการเงิน

การวิเคราะห์ด้านการเงิน เป็นการนำข้อมูลทางการเงินมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งจะเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากด้านการตลาด การวิเคราะห์ด้านเทคนิค และด้านการจัดการ มาใช้ประกอบ เพื่อให้การประเมินโครงการมีประสิทธิภาพและถูกต้องยิ่งขึ้น โดยการประมาณรายได้และค่าใช้จ่ายของกิจการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ และการคำนวณผลตอบแทนจากการดำเนินงาน

การประเมินรายได้และค่าใช้จ่ายของโครงการขยายการผลิตเนื้อโคขุนคุณภาพ ได้แก่ เงินลงทุนเริ่มแรก กระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และการคำนวณผลตอบแทนจากการดำเนินงาน ภายใต้สภาวะการณ์ที่แน่นอน และไม่แน่นอน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์¹ ดังนี้

1. ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period หรือ PB) คือ ระยะเวลาที่กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน ชดเชยเงินลงทุนเริ่มแรกหมดพอดี

$$\text{สูตร} \quad \text{ระยะเวลาคืนทุน} = \frac{\text{เงินสดจ่ายลงทุนสุทธิเริ่มโครงการ}}{\text{เงินสดรับสุทธิรายปี}}$$

¹ เพชรี ชุมทรัพย์, หลักการบริหารการเงิน (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529), หน้า 237 – 240.

2. อัตราผลตอบแทนการลงทุนของโครงการ (Internal Financial Rate of Return หรือ IRR) คืออัตราลดค่า ที่ทำให้กระแสเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับภายในระยะเวลาที่กำหนดเท่ากับ เงินลงทุนเริ่มแรก

$$\text{สูตร} \quad C_0 = \sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+r)^t}$$

โดยที่ C_0 = เงินลงทุนเริ่มแรก
 B_t = กระแสเงินสดรับสุทธิรายปี
 r = อัตราผลตอบแทนการลงทุนของโครงการ

3. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value หรือ NPV) คือผลต่างระหว่างเงินลงทุนเริ่มแรกกับมูลค่าปัจจุบันของเงินสดสุทธิที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละปีในช่วงระยะเวลาที่กำหนดของโครงการ ณ อัตราที่กำหนด หรือค่าของทุน (Cost of Capital) ซึ่งเป็นอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ผู้ลงทุนต้องการจากการลงทุน จึงใช้เป็นอัตราลดค่าเพื่อคำนวณมูลค่าปัจจุบัน

$$\text{สูตร} \quad NPV = \left[\frac{B_1}{(1+k)^1} + \frac{B_2}{(1+k)^2} + \dots + \frac{B_n}{(1+k)^n} \right] - C_0$$

4. ดัชนีการทำกำไร (Profitability Index หรือ PI) คืออัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละปีตลอดอายุของโครงการกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสำหรับโครงการลงทุนนั้นๆ ณ อัตราค่าของทุน

$$\text{สูตร} \quad \text{ดัชนีการทำกำไร} = \frac{\text{มูลค่าปัจจุบันของเงินสดรับสุทธิ}}{\text{มูลค่าปัจจุบันของเงินสดจ่ายลงทุน}}$$

5. การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง (Sensitivity Analysis) คือการวิเคราะห์ถึงตัวแปรซึ่งจะมีผลกระทบต่อโครงการ โดยวิเคราะห์จากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) และอัตราผลตอบแทนการลงทุนของโครงการ (IRR) ภายใต้เงื่อนไขซึ่งกำหนดให้ปัจจัยผันแปรทั้งหมดในงบกำไรขาดทุนคงที่ ยกเว้นค่าของปัจจัยหนึ่งที่ไม่คงที่คือยอดขายหรือต้นทุนขายทางตรงหรือค่าใช้จ่ายอื่นสืบเนื่องมาจากสภาวะการณ์ต่างๆ ในอนาคตที่มีผลกระทบทั้งในด้าน

บวกและด้านลบ โดยมีการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเพื่อหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) และอัตราผลตอบแทนการลงทุนของโครงการ (IRR) ระหว่าง กรณีที่เลวร้ายที่สุด กรณีปกติ และกรณีที่ดีที่สุด

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แสวงจิต และจิรสิทธิ์² ศึกษาจากสหกรณ์การเลี้ยงสุคัตว์โพนยางคำ ระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2532 พบว่า มีการชำแหละเนื้อโคขุนเพิ่มขึ้นเป็น 1,471 ตัว และสามารถทำรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 30 ล้านบาท แสดงว่าความต้องการเนื้อโคขุนยังมีอีกมากในตลาด แต่ที่ไม่สามารถขยายตลาดได้กว้างเพราะคนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักโคขุน และ คุณภาพเนื้อโคขุน อีกทั้งแหล่งรับซื้อ จากเกษตรกรไม่แน่นอน หรือรับซื้อในราคาต่ำเกินไป หากมีการจัดการที่ดีตั้งราคาซื้อที่เป็นธรรมสอดคล้องกับราคาขายเนื้อ จะทำให้กิจการเลี้ยงโคขุน สามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดี

ชัยณรงค์ คันธพนิต³ กล่าวถึงการเลี้ยงโคขุนเพื่อการค้า ในประเทศไทยปัจจุบันยังมีโอกาสเป็นไปได้ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมอื่น ๆ เป็นปัจจัยสำคัญคือ การตลาด และราคา ซึ่งมีผลต่อการอยู่รอดของเกษตรกรเป็นอย่างมาก

ศรเทพ รั้ววาสร⁴ ศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีเนื้อโคที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ต ร้อยละ 14 ในเครือข่ายของร้านอาหารสำเร็จรูปจานด่วน (Fast Food Chains) ร้อยละ 4 ในอาหารปรุงแต่งส่งออก ร้อยละ 18 ในโรงแรมและห้องอาหารชั้นดี ร้อยละ 4 และในตลาดระดับต่าง ร้อยละ 60 โคเนื้อ 1 ตัว ให้เนื้อตัวละประมาณ 145 กิโลกรัม ดังนั้นถ้าโคเนื้อ 1,000,000 ตัว จะได้นเนื้อประมาณ 145 ล้านกิโลกรัม หรือถ้าคนไทยรับประทานเนื้อโคคนละ 2.8 กิโลกรัมต่อปี ดังนั้นต้องผลิตเนื้อโคปีละ 1 ล้านตัว หากไม่มีการลักลอบนำเข้าโคตามชายแดน ประเทศไทยจะมีปัญหาจำนวนโคภายในประเทศขาดแคลน

² แสวงจิต วงศ์อินตา และ จิรสิทธิ์ สงค์ประเสริฐ, การผลิตเนื้อโคขุนโพนยางคำ สกลนคร (เชียงใหม่ : โรงพิมพ์คลองซ่ง, 2533), หน้า 25-55

³ ชัยณรงค์ คันธพนิต, ตลาดและการบริโภคเนื้อโคขุน (นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536), หน้า 3

⁴ ศรเทพ รั้ววาสร, การเลี้ยงโคเนื้อ แนวทางการพัฒนาอาชีพเกษตรกรไทย (กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2544), หน้า 271